

LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBA
LIETUVOS SMULKIOJO IR VIDUTINIO VERSLO TARYBOS
VALDYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2018 m. balandžio 17 d. Nr. (17.11-84)SVVTP-5
Vilnius

Posėdis įvyko 2018 m. balandžio 17 dieną.

Posėdžio pirmininkė – Dalia Matukienė (Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybos (toliau – Taryba) pirmininkė).

Posėdžio sekretorė – Nijolė Bujauskienė (Ūkio ministerijos Pramonės ir prekybos departamento Smulkiojo ir vidutinio verslo politikos skyriaus vyr. specialistė).

Dalyvavo:

Zita Sorokienė (Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacija (toliau – LSVPA);
Saulius Žilinskas (Lietuvos informacijos verslo asociacija);
Dalius Serafinas (Lietuvos kokybės vadybos ir inovacijų asociacija);
Daiva Čibirienė (Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija);
Nijolė Uinskienė (Lietuvos nacionalinio verslo konfederacija);
Donatas Žiogas (Verslo centrų asociacija);
Aldas Kikutis (Lietuvos žaislų ir suvenyrų asociacija);
Jonas Katinas (Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai);
Marius Jucikas (Tauragės apskrities verslininkų asociacija);
Eglė Malonytė (Konkurencijos taryba);
Jonas Balčius (Dzūkų krašto menų inkubatorius);
Marius Dumbauskas (Lietuvos bankas);
Augustinas Ankštutis (Lietuvos bankas);
Tomas Rudzkis (Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras);
Algimantas Križinauskas (Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuras);
Sigitas Česnavičius (Lietuvos nacionalinio verslo konfederacija);
Irina Gavrilova (Valstybinė mokesčių inspekcija);
Artūras Remeikis (Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija);
Vitalis Milevičius (Lietuvos antstolių rūmai);
Indrė Matuolytė (Lietuvos antstolių rūmai);
Asta Stanišauskaitė (Lietuvos antstolių rūmai);
Inga Karalienė (Lietuvos antstolių rūmai);
Laimutė Kamaitienė (Trakų žemdirbių asociacija).

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl draudimo bendrovių veiklos, susijusios su Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu.
2. Dėl antstolių veiklos problematikos.
3. Dėl šeimos kortelės įvedimo Lietuvoje.
4. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Dėl draudimo bendrovių veiklos, susijusios su Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu.

Klausimą pristatė Tarybos valdybos narė N. Uinskienė. Pranešėja aptarė draudimo bendrovių veiklos problematiką, susijusią su Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu. Draudimo kainos vežėjus stumia iš rinkos, įmokos kyla ne, kaip viešai deklaruojama, 30 proc., o kelis kartus. Dalis transporto įmonių, neišgalėdamos susimokėti privalomojo draudimo įmokų, planuoja nutraukti verslą.

Pranešėja pabrėžė, kad Lietuvoje nėra pakankamos draudimo bendrovių konkurencijos, Lietuvos bankas išduoda licencijas draudimo bendrovėms vykdyti savo veiklą šalyje, tačiau neatlieka tinkamos jų priežiūros. Draudikai diktuoja savo sąlygas, o privalomojo draudimo priežiūros darbuotojai jiems, manytina, nuolaidžiauja. Draudimo bendrovės, apskaičiuodamos draudžiamąją kainą, remiasi tik žalos atlyginimo atvejų skaičiumi, o ne jų mastu. Tokia skaičiavimo metodika iškraipo ir neatspindi realių išmokų vežėjui.

Lietuvos banko atstovas paaiškino, kad pagal ES direktyvas, kurios perkeltos į nacionalinę teisę, kainų reguliavimas yra draudžiamas, viską reguliuoja rinkos dėsniai, taip pat informavo, kad draudimo bendrovės dirba nuostolingai.

Posėdžio dalyviams kilo klausimas, kodėl Lietuvos bankas, kaip draudimą prižiūrinti institucija, nepateikia išsamios metai iš metų (nuo 2003 m.) besitęsiančios nuostolingos civilinio draudimo veiklos vertinimo analizės. Turi būti nustatyta priežastis, kodėl didėjant įmokoms ir mažėjant išmokoms veikla išlieka nuostolinga, o visi nuostoliai dengiami verslo ir Lietuvos Respublikos piliečių sąskaita.

Lietuvos banko nepriežiūra sukėlė chaosą privalomojo transporto priemonių draudimo rinkoje. Šiais metais Lietuvos bankas išreiškė poziciją, kad negalima kainų diferencijuoti pagal transporto priemonės naudojimo teritoriją. Šia reforma iškart pasinaudojo draudikai ir pradėjo kelti privalomojo draudimo kainas. Labai daug smulkių vežėjų dirba tik Lietuvoje. Šalies viduje pervežant krovinius mažais atstumais už paslaugas gaunamas atlygis tesudaro 45–55 proc. nuo atlygio už krovinių vežimą į Europos šalis. Todėl mažos įmonės yra priverstos balansuoti ant išlikimo ribos.

Kalbėjo: M. Jucikas, D. Matukienė, D. Čibirienė, D. Serafinas, S. Žilinskas, S. Česnavičius, D. Žiogas, A. Križinauskas.

NUTARTA:

Kreiptis į Konkurencijos tarybą, Lietuvos banką, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biurą dėl susidariusios padėties draudimo rinkoje:

1. Prašyti Lietuvos banką pateikti audito išvadas dėl draudžiant civilinės atsakomybės draudimu (toliau – CAD) patiriamų nuostolių.

2. Pateikti Tarybai, kokių priemonių imsis Lietuvos bankas, kad CAD kainos verslui ir Lietuvos Respublikos piliečiams nedidėtų.

3. Kurios ir kaip ES direktyvų nuostatos dėl transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės (toliau – CA) privalomojo draudimo yra perkeltos į Lietuvos teisėkūrą:

3.1. pasirinkta jas taikyti griežčiau, nei nustatyta direktyvoje, arba

3.2. ES direktyvos nuostatos neperkeltos.

4. Ar ES teisės aktuose numatoma pareiga kiekvienai šaliai (Lietuvai) riboti transporto priemonių valdytojų CA privalomojo draudimo paslaugų teikėjų patekimą į kitos šalies (Lietuvos) rinką (pvz., registracija Lietuvos banke).

5. Ar Lietuvos vienetai gali drausti transporto priemones CA privalomuoju draudimu, kai draudėjas yra neužsiregistravęs Lietuvos banke ir savo veiklą yra užregistravęs kitoje ES šalyje, pvz., Vokietijoje?

6. Kaip Lietuvos bankas išsaugo savo nepriklausomumą nuo draudimo įmonių (kaip yra apibrėžtas Lietuvos bankui atstovaujančių asmenų nepriklausomumas, kad jie atstovautų ne draudikų, o visuomenės interesams ir neverstų banko riboti paprastesnį kitų ES šalių draudikų patekimą į rinką).

7. Dėl kokių priežasčių Lietuvos bankas mano, kad Vokietijos ar kt. šalies draudikas yra mažiau patikimas nei Lietuvos draudikas ir todėl jam būtina registruotis Lietuvos banke. Kokių priemonių Lietuvos bankas imasi, kad sumažintų Lietuvoje veikiančių draudimo įmonių monopolį ir ribojimus pirkti draudimo paslaugas iš kitų ES draudimo įmonių?

Nutarta vienbalsiai.

2. SVARSTYTA. Dėl antstolių veiklos problemiško.

Klausimą pristatė Tarybos valdybos narė N. Uinskienė. Ji informavo apie problemas, susijusias su antstolių veikla. Antstoliai, atlikdami valstybės pavestas funkcijas išieškoti iš skolininkų skolą pagal VMI pavedimus, susiduria su tam tikrais išmaniųjų sistemų veikimo netobulumais, tai trukdo verslui ir sukelia visuomenėje nepageidaujamas neigiamas emocijas antstolių atžvilgiu, o pagal teisinę bazę įmonės įveliamos į teisinius procesus. Pranešėja pateikė konkrečių pavyzdžių, kaip nedidelės sumos išauga dešimteriopai, kai jų išieškojimą perima antstoliai.

Pagrindinė antstolio funkcija – vykdomųjų dokumentų reikalavimų vykdymas. Jei asmuo, įpareigotas vykdyti prievolę gera valia, antstolis turi teisę taikyti įstatyme nustatytas Civilinio proceso kodekso 624 straipsnio 2 dalyje nurodytas vykdymo priemones. Dažnai galima išgirsti, kad antstoliai piktnaudžiauja savo įgaliojimais. Dažniausiai pasitaikantys ir aktualiausi pažeidimai susiję su nepagrįstu vykdymo išlaidų skaičiavimu. Praktiškai visose bylose antstoliai nepagrįstai didina vykdymo išlaidas, neteisingai įkainodami paslaugas, taigi nepagrįstai padidina dalyvavimo byloje išlaidas. Taip pat pasitaiko atvejų, kai antstolis nereaguoja į tą faktą, kad skola sumokėta geranoriškai per nurodytus terminus ir vis tiek priskaičiuoja ir savo atlygį, nors įstatyme nurodoma, kad įvykdžius prievolę per nustatytus terminus, antstolis negali prašyti atlygio.

Antstolių veiksmai padaro ir netiesioginių nuostolių. Kiekvienas banko sąskaitos areštas griaua finansinių institucijų pasitikėjimą gyventojų ar įmone. Tai gali turėti didelę reikšmę siekiant gauti asmeninę paskolą ar verslo finansavimui. Ginti savo teises trukdo per trumpi antstolio veiksmų apskundimo terminai, taip pat būtina didelė šios teisinės srities kompetencija. Įprastus juristų surašytus skundus teismai netrunka atmesti, o tuo naudojasi antstoliai.

Lietuvos antstolių rūmų atstovai informavo, kad savo iniciatyva parengė antstolių darbo sistemą ir įvertino jos funkcionalumą.

Kalbėjo: D. Matukienė, A. Remeikis, I. Gavrilova, J. Balčius, I. Karalienė, A. Stanišauskaitė.

NUTARTA:

Siūlyti atsakingoms institucijoms sudaryti darbo grupę antstolių veiklos klausimams nagrinėti.

Nutarta vienbalsiai.

3. SVARSTYTA. Dėl šeimos kortelės įvedimo Lietuvoje.

Tarybos valdybos narė N. Uinskienė pateikė informaciją, kad Seime yra rengiamas Šeimos kortelės įstatymo projektas Nr. XIIP-4130. Šiuo projektu siekiama reglamentuoti lengvatų kortelės, kuri suteiktų teisę gausioms šeimoms palankesnėmis sąlygomis naudotis tam tikru prekių ir paslaugų rinkiniu, įdiegimą. Gausių šeimų kortelė yra taikoma kaimyninėse šalyse – Lenkijoje ir Latvijoje. Tuo tikslu Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitete vyko diskusija.

Posėdžio dalyviai diskutavo ir išreiškė abejonę dėl tokios kortelės veiksmingumo, nes tada dar viena visuomenės dalis taptų paramos gavėjais. Taip pat nėra duomenų apie tai, kiek tokių šeimų yra šalyje. Be to, neišnagrinėti apskaitos klausimai, įmonėms reiks perprogramuoti buhalterinės apskaitos programas, o tai būtų papildoma administracinė našta ir mokesčiai.

Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija pateikė savo įžvalgas: 1) socialinės atsakomybės mokestis neturėtų būti priverstinis, siūlytina taikyti savanoriško mokesčio ir nenustatyto mokesčio dydžio principą, 2) socialinės atsakomybės mokestį galėtų mokėti kiekviena įmonė, kuriai svarbios ir aktualios socialinės problemos, jų sprendimas ir kuri norėtų tapti socialiai atsakinga įmone, 3) nominuoti įmones pagal jų teikiamą naudą.

NUTARTA:

Nepritarti Įstatymo projektui.

Nutarta vienbalsiai.

4. SVARSTYTA. Kiti klausimai.

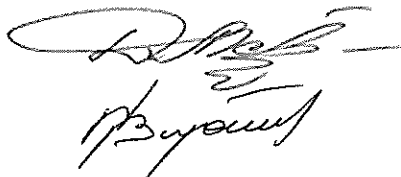
D. Matukienė pasiūlė kitame Tarybos posėdyje svarstyti rengiamos mokesčių reformos klausimus. Taryba tikisi gauti išsamią informaciją apie numatomų reformų mastą ir poveikį smulkiąjam ir vidutiniam verslui.

NUTARTA:

Pakviesti Finansų ministerijos, Ūkio ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovus į išsamią diskusiją.

Nutarta vienbalsiai.

Posėdžio pirmininkė

Dalia Matukienė

Posėdžio sekretorė

Nijolė Bujauskienė